

Dr Ted Hildebrandt, ST Historia, literatura i teologia, wykład 4

© 2012, dr Ted Hildebrandt

To dr Ted Hildebrandt wykłada historię, literaturę i teologię Starego Testamentu na wykładzie nr 4 na temat tłumaczenia i otwierającą część rozdziału 1 Księgi Rodzaju.

Przygotowanie do quizu [0:0-5:57]

Przypomnijmy sobie, co robimy na czwartkowy quiz. Mamy quiz w czwartek, w każdy czwartek, quiz, quiz, quiz. W tym tygodniu pracujemy nad rozdziałami od 26 do 50 Księgi Rodzaju. Czy uczymy się wszystkiego, czy tylko czego? — wymienionych historii. Historie, które są wymienione w sylabusie, to te, na których koncentrujemy się w treści. Jest artykuł faceta o nazwisku Sailhammer na temat „Kosmicznych map”. Czy możesz wysłuchać tego artykułu i przeczytać go? Możesz słuchać, możesz czytać. Artykuł jest online. *Nasz Ojciec Abrahamie*, książka dr Wilsona, jest tam wymienionych kilka stron. W sylabusie wymieniono również kilka pytań. Nie musisz robić tych pytań. Te pytania mają jedynie na celu pokierowanie twoim myśleniem. Są to refleksyjne pytania, które pomogą ci skupić się na tym, o czym jest rozdział. Więc pytania są tylko dla twojej korzyści. Nie musisz ich wymieniać, odpowiadać na nie ani nic w tym rodzaju. Jest kilka wersetów pamięciowych. Zawsze będzie kilka wersetów do nauczenia się. Ten tydzień jest tygodniem redaktora. Powinieneś był wysłać swoje materiały do redaktorów, skrybowie powinni wysłać twoje transkrypcje do redaktora. Redaktor, w tym tygodniu, w czwartek, nakręci mi to. Redaktor powinien przejść przez całość. Jeśli redaktor też ma problem z uzyskaniem materiałów od kogoś i jeszcze ich nie oddał, załatw to. Jeśli nie, to piszesz tak: ta osoba nie oddała do środy, a ja musiałem to oddać w czwartek. Nie chcę drukowanej kopii, to nic mi nie da. Potrzebuję go wysłać do mnie e-mailem jako załącznik lub po prostu kontrolować + A i zaznaczyć całość, wkleić i umieścić w wiadomości e-mail. Właściwie prawdopodobnie lepiej jest umieścić to jako załącznik MS Word i wysłać do mnie jako załącznik. Okej, coś jeszcze? Więc to właśnie robimy.

Jeszcze jedno ogłoszenie: Kyle będzie miał kolejną sesję przeglądową w środę

wieczorem tutaj o siódmej. To prawda, Kyle? [Tak.] Ok, wszystko w porządku. Więc Kyle's będzie tu od 7 do 8. Jest tu jednak konflikt interesów. Dr Perry Phillips będzie prowadził wykład o Wielkim Wybuchu. Utknął z powodu huraganu w Malone w stanie Wisconsin. Będzie robił Wielki Wybuch w środę wieczorem o 7:15 w Jenks 237. Jest tu konflikt i możesz albo przyjść tutaj i to zrobić, albo zejść na dół i posłuchać Perry'ego Phillipsa omawiającego Wielki Wybuch. Będzie dyskutował o stworzeniu wszechświata, co jest naprawdę bardzo interesujące. Teraz wymyśliłem sposób na obejście tego konfliktu interesów. Zejdę na dół i nagram wykład doktora Phillipsa. W czym problem? Jeśli znasz doktora Phillipsa, czy lepiej tam być? To tak, jakbyś wolał być na koncercie U2, czy wolałbyś obejrzeć go na wideo? To nie to samo, co być tam. Więc nagram to na wideo. Daj mi tydzień; Będę musiał to przetworzyć. Spróbuję to wrzucić do sieci.

Redaktorzy powinni mieć swoje transkrypcje i je oddać. Jeśli masz coś przerażonego na komputerze lub cokolwiek i nie możesz tego zrobić, napisz do mnie, porozmawiaj ze mną, ale w przeciwnym razie zrobimy to. Teraz listy obecności są w pobliżu. Kolejną rzeczą jest opłacenie materiałów szkoleniowych. Pamiętaj, aby otrzymać płatność do mnie. Pod koniec tego tygodnia cena podwaja się, więc będziesz chciał to zrobić i przywieźć rzeczy do mnie. W porządku, myślę, że to wszystko. Czy ktoś ma jeszcze jakieś pytania? Tak, ona mówi, że jeśli jest czas na zajęciach, to moja wina, że musimy znaleźć czas, więc o 20 po 16 daj mi coś takiego, coś w rodzaju przerwy technicznej, i daj mi coś takiego, a potem pójdziemy nad Biblioteką .

Dobrze, zacznijmy od słowa modlitwy, a potem przejdziemy do dzisiejszego wykładu. *Ojcze dziękujemy Ci za Twoją dobroć i dobroć dla nas, a szczególnie w tej klasie za umożliwienie nam przeczytania, studiowania i zastanowienia się nad Twoim Słowem. Modlimy się, abys pomógł nam dzisiaj, gdy zagłębiamy się w niektóre szczegóły Księga Rodzaju 1. Pomóż nam nie oddalać się od tego, co faktycznie zrobiłeś w Stworzeniu, abyśmy nie stracili z oczu pośród wszystkich szczegółów, które omawiamy abyśmy nie stracili z oczu Twojego majestatu i wielkości. Bo wiemy, że niebiosy głoszą Twoją chwałę. Modlimy się, abys pomógł nam naszymi oczami, naszymi umysłami widzieć Twoją chwałę, a nawet w tym dniu chodzić w świetle chwały Twojego Syna, który*

nas umiłował i oddał życie za nas. Więc to w jego imieniu modlimy się, w imieniu Chrystusa, Amen.

Recenzja [5:58-7:51]

Ostatni raz rozmawialiśmy i do tej pory w trakcie kursu, pozwolę sobie podsumować cały kurs. Zaczęliśmy początkowo od próby pokazania, że istnieją powody, dla których ludzie wierzą w istnienie Boga. Przeszliśmy więc przez różne dowody na istnienie Boga. Nie to, że dowodzą rzeczy w 100%, ale że istnieją powody, by wierzyć w istnienie Boga. Otóż, kiedy już mamy Boga, wtedy Bóg przemówił. Proces mówienia Boga jest procesem nazywanym, jakie słowo jest używane, gdy Bóg mówi? **Inspiracja** . Bóg inspiruje proroków. Tak więc Bóg przemawia do proroków, a my nazywamy to natchnieniem.

Teraz po tym, jak Bóg natchnął proroków i przemówił do proroków, co się dzieje z ludem Bożym? Lud Boży zbiera księgi. Teraz kolekcja ksiązek trwa ponad tysiąc lat. Mojżesz napisał to 1400 pne, Malachiasz pisze w 400 pne. Jest tam tysiącletnia przerwa, więc naród żydowski zbiera Słowo Boże przez długi okres czasu. Zbierają go i umieszczają w różnych świętych miejscach. Czy inni ludzie przychodzą i próbują zniszczyć słowo Boże? Wkraczają Babilończycy; wszystko palą, takie zniszczenie. Więc Żydzi nad tym pracują, książki są gromadzone. Ten proces gromadzenia autorytatywnych ksiąg nazywa się **kanonizacją** . Więc masz proces kanonizacji, który jest zbieraniem autorytatywnych ksiąg.

Po zebraniu ksiązek, co muszą zrobić? Co musi się stać dalej? Trzeba je ciągle kopiować. To się nazywa proces transmisji. **Transmisja** polega na kopiowaniu ksiązek z pokolenia na pokolenie. Czy w trakcie przepisywania skrybowie popełniają błędy? Kiedy byliście skrybami w materiałach Vannoya , Putnama lub Mathewsona, czy popełnialiście błędy? Tak, dlatego masz redaktora. Więc tak, uczeni w Piśmie popełniają błędy i czy popełniają błędy, ponieważ są źli? Nie, popełniają błędy, ponieważ są ludźmi. Starali się zrobić wszystko, co w ich mocy.

Proces tłumaczenia [7:52-9:38]

Teraz, po tym jak uczeni w Piśmie przepisali słowo Boże przez 2000 lat, musi ono zostać przetłumaczone z jakiego języka? Trzeba to **przetłumaczyć** z hebrajskiego, aramejskiego i greckiego na angielski, abyśmy mogli to przeczytać. Ten proces nazywa się procesem translacji. I chcę przyjrzeć się dzisiejszemu procesowi tłumaczenia. Czy coś może się zgubić w tłumaczeniu? Przepraszamy, jeśli używamy tytułu filmu, ale czy coś może się zgubić w tłumaczeniu? Pozwólcie, że zilustruję: chłopak mówi coś do dziewczyny, dziewczyna mówi coś do faceta, pytanie, zagubione w tłumaczeniu? Więc wszyscy wiecie, o czym mówię. Teraz napisz to po hebrajsku. Mamy więc coś takiego i zamierzamy to opublikować, a dzisiaj skupimy się na tłumaczeniu, przechodząc między różnymi językami. Czy różne wersje i poszczególne wersje tłumaczą różne rzeczy? Czy mają różne teorie na temat tłumaczenia? Więc to, co chciałbym dzisiaj zrobić, to omówić różne teorie tłumaczenia. Następnie chcę wam pokazać kilka innych, a potem chcę wskoczyć do dzisiejszego rozdziału 1 Księgi Rodzaju, a przynajmniej zacząć od tego.

Więc tutaj byliśmy ostatnio. Oto procesy inspiracji, kanonizacji, przekazu i tłumaczenia. Jest to zasadniczo proces od Boga do nas i myślę, że rozmawialiśmy o tym ostatnim razem. Tym razem chcę trochę popracować nad tłumaczeniem.

Teoria przekładu: błędy w tłumaczeniu Przep. 26:23 [KJV] [9:39-16:39]

Czy istnieją różne sposoby tłumaczenia? Który jest najlepszy? Więc będą różne teorie. Który z nich jest najlepszy, dlaczego kupujemy które podejście? Czy tłumacze czasem popełniają błędy? Postawmy to z przodu. Czy tłumacze czasem popełniają błędy? Kto używa tutaj wersji króla Jakuba? Czy istnieje osoba króla Jakuba? Oto błąd w Twojej Wersji Króla Jakuba. Teraz mówisz: „Hildebrandt, wychodzisz naprawdę mocno”. To pomyłka, okej, to pomyłka. A tak przy okazji, czy mam duży szacunek dla Wersji Króla Jakuba? Tak, okej, ale pytanie brzmi: czy to jest idealne? A odpowiedź brzmi: Nie. Oto przykład w Księdze Przysłów, rozdział 26, werset 23, który mówi w Biblii Króla Jakuba [KJV]: „Płonące wargi i niegodziwe serce są jak skorupa”. Czy wiesz, co to jest skorupa garnka? W Izraelu robili te garnki z gliny, glinianych garnków, a co dzieje się z glinianymi garnkami po pewnym czasie? Tak, gliniane garnki pękają. Więc masz te

odłamki garnków, które są potłuczonymi kawałkami ceramiki.

A zatem „płonące wargi i niegodziwe serce są jak skorupa”, naczynie pokryte srebrnym żużel. Srebrny kozuch, co to jest srebrny kozuch? Nie robimy tego. Kiedy chcesz oczyścić metal, co z nim robisz, złoto czy srebro? Czy wkładasz to do ognia, a potem tworzysz w nim bąbelki i topisz, a potem surówka wznosi się na górę. Co robisz z rzeczami, które wypływają na wierzch? Zgarniasz cały syf, który jest na wierzchu. Czy to oczyszcza twój metal? Musisz wykonać ten proces wiele razy i ciągle zeskrobywać złe rzeczy lub żużel. Więc to jest srebrny żużel. To jest złe, więc zbierasz zanieczyszczenia i kładziesz to na garnku. Nałożyłeś srebrny żużel na garnek, to brzmi trochę dziwnie.

Tłumacze króla Jakuba, po pierwsze, kiedy tłumaczyli? 1611. Co działo się na świecie w 1611 roku? Około roku 1620, co działo się w Ameryce? Był sobie facet, który nazywał się William Bradford. Czy ktoś pamięta, jak William Bradford przyjechał i założył plantację w Plymouth? Tak rozmawialiśmy w czerwcu 1620 roku dziewięć lat po przetłumaczeniu Biblii Króla Jakuba. Przy okazji, plantacja Plymouth, czy to było dawno temu?

Więc to jest stare i czy wszyscy tłumacze Króla Jakuba byli ekspertami w języku hebrajskim? Tak, wielu tłumaczy było w rzeczywistości ekspertami w języku hebrajskim. Pytanie, czy wiedzieli wszystko o języku hebrajskim? Nie. Tłumacze Króla Jakuba powiedzieli nam we wstępie, że przyznali, że nie znamy niektórych hebrajskich słów. To słowo „srebrny żużel” pojawia się w Biblii tylko raz. Jaki w tym problem? Znaczenie jest określone przez co? Co decyduje o znaczeniu? Mówiłem to co najmniej pięćdziesiąt razy. Co decyduje o znaczeniu słowa? Kontekst. Jaki jest problem, gdy słowo jest używane tylko raz? Czy masz problem z ustaleniem kontekstu? To słowo jest użyte tylko raz, więc tłumacze Króla Jakuba udali się do niektórych Żydów. Powiedzieli, co oznacza to słowo? A o niektórych Żydach powiedzieli to i poszli do innych Żydów. Co to znaczy? Powiedzieli im coś zupełnie innego. Skończyło się na tych wszystkich różnych znaczeniach. Naród żydowski, jaka była ich odpowiedź na znaczenie tego słowa? Oni też nie wiedzieli. Taka jest szczerza prawda. Tłumacze króla Jakuba podkreślili, że „zrobiliśmy wszystko, co w naszej mocy. Zajrzeliśmy do naszych najlepszych

słowników, sprawdziliśmy naszych najlepszych ludzi i nikt tak naprawdę nie wiedział, jakie były niektóre z tych słów. Te hebrajskie słowa są rzadkimi słowami”.

Teraz mówisz, Hildebrandt, skąd wiesz, że to źle? Cóż, pewnego razu na północ od Izraela, to jest na północ od Izraela, 56-70 mil, jest miejsce zwane Ugarit. Jest w Libanie — Ugarit. Znaleźli to miejsce zwane Ugarit. Istnieje język zwany ugaryckim. Dobra, więc miałem niefortunny przywilej uczenia się ugaryckiego. Znaleźli 20 000 takich tabliczek z Ugarytu. Pochodzą one z około 1200 pne. Ugarycki jest językiem siostrzanym hebrajskiego. Czy to bardzo pomocne? Jeśli znasz hiszpański, możesz udawać trochę portugalskiego? Wziąłem cały rok ugaryckiego i czasami posiadanie tego na taśmie naprawdę mnie niepokoi, ponieważ mój profesor prawdopodobnie zajmie się moją sprawą, ale wzięłem roczny ugarycki. Szczera prawda jest taka, że sfalszowałem rok. Czytam język ugarycki, jakby to był hebrajski. Innymi słowy, znałem hebrajski, więc wzięłem ugarycki i kiedy czytałem ugarycki, po prostu czytałem go tak, jakby był hebrajskim. Czytam w ten sposób cały rok. Pod koniec roku poszedłem do mojego profesora tak dla żartu, bo dostałem dobrą ocenę z zajęć i powiedziałem mu, że po prostu czytam to tak, jakby to był hebrajski. Odpowiedział: „Tak, ponieważ są to języki siostrzane, więc wiele słów jest bardzo podobnych”. Więc udało mi się uciec z roku w ten sposób.

A teraz pozwól mi tu wrócić. Zgadnij, jakie słowo pojawia się w tekście ugaryckim? To właśnie słowo, to słowo „żużel”, którego nie znamy w języku hebrajskim, występuje w języku ugaryckim. Oznacza to, że nie jestem pewien, czy mam tu tłumaczenie, nie, nie mam. Co to znaczy, co wkładasz do garnka? Zwykle na garnek nakłada się glazurę. Użyte tutaj słowo, które znaleźliśmy w Ugaritic, oznacza, że skorupa ma glazurę. To jest szklwione, to wszystko to jest szklwio. A tak przy okazji, czy to ma sens w tym kontekście, że jest przeszklone? Tak, to jest to, co wkłada się do doniczek. Mówi, że masz żarliwe słowa ze złym sercem, to jak glazura na glinianym garnku. Widzisz to? Glazura jest ładna, ale jest na glinianym garnku. Żarliwe słowa ze złym sercem są jak glazura, całkiem niezła glazura na glinianym garnku - jak nakładanie szminki na świnię. Więc to jest to słowo, teraz wiemy, co ono oznacza.

Mówicie : „Cóż, tłumacze Biblii Króla Jakuba powinni byli wiedzieć lepiej”. Dlaczego nie mogli wiedzieć lepiej? Ponieważ Ugarit odkryto dopiero w 1948 roku, a szczerze mówiąc, było to w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, zanim ktokolwiek mógł nawet bardzo dobrze przetłumaczyć te teksty. Sugeruję więc, że kiedy ludzie z Króla Jakuba tłumaczyli, nie było możliwości, aby wiedzieli, co oznacza to słowo, zostało znalezione dopiero w ciągu ostatnich 70 lat. Czy zatem tłumacze króla Jakuba byli źli? Nie. Zrobiliśmy co mogli z 1611. Wtedy sprawy miały się zupełnie inaczej i szczerze mówiąc, teraz wiemy o wiele lepiej. To jest jeden z powodów odejścia od Wersji Króla Jakuba, ponieważ teraz lepiej wiemy, co oznaczają niektóre z tych słów, ponieważ mamy kilka pokrewnych języków, które pomagają nam zrozumieć, jak tłumaczyć.

Archaiczny problem językowy [16:40-18:07]

Więc teraz jest inny. Czy język angielski zmienił się w ciągu ostatnich 400 lat? Oto 2 Koryntian 8:1 mówi: „Czynimy was dzięki łasce Bożej”. A teraz pytam, czy zrobiłeś komuś dowcip ostatnio? Czy powiedziałeś: „Człowieku, skończyłem z dowcipem, ale czy zrobiłeś komuś dowcip? Okej, rozmawiamy w ten sposób? „Robię ci dowcip”. Kiedy ostatni raz powiedziałeś: „Zrobię to dla ciebie?” Teraz zadajecie następne pytanie: o czym, u licha, to się mówi? „Robię ci dowcip”. Co to na świecie znaczy? A może przetłumaczę to tak: „Chcę, żebyś pomyślał o łasce Bożej”. Czy to ma sens? „Chcę, żebyś pomyślał”. Czy jest tu ktoś mądry? Ktoś kręci głową. lubię dowcipnych ludzi; możesz mnie tym zasmucić, bo lubię się kłócić. „Zrobię to” brzmiało: „Chcę, żebyś pomyślał o łasce Bożej”. A tak przy okazji, czy powinniśmy prawdopodobnie tłumaczyć to dzisiaj inaczej niż 400 lat temu? Ponieważ nie robimy już wielu ludziom dowcipu. Ale chcemy, żeby ludzie myśleli, więc robimy to w stylu: „Chcę myśleć o”. Zmienił się więc język angielski.

Teorie przekładu [18:08-26:47]

Oto trzy lub cztery teorie tłumaczenia. Oto pierwsza teoria tłumaczenia. Masz słowo w tym języku i masz słowo w tym języku. Więc wy weźcie słowo w tym języku i przetłumaczcie je na słowo w tym języku; **słowo w słowo, dosłowne** tłumaczenie. Jedno

słowo w tym języku, jedno słowo w tamtym języku, jedno słowo tam, jedno słowo tutaj i tak się tłumaczy. Teraz chcę, żebyś się nad tym zastanowił. Czy jakieś języki dopasowują się słowo w słowo? To słowo zawsze oznacza to w tym języku. Jeśli w naszym własnym języku, nawet gdybym powiedział ci po bostońsku „nasz ca”, „poszliśmy do naszego ca”. Dobra, co oznacza „nasza ca” w Bostonie? OK, „ca” oznacza dla większości z nas „samochód”. „CAR” z „r” na końcu. W czym problem? Kiedy mówisz „ca”, teraz ja to mówię. Kiedy mówię „samochód”, rozumiesz, czy mam na myśli wagon kolejowy? Czy wagon kolejowy różni się od samochodu, samochodu? Karkar . Czy ktoś wie coś o bitwie pod Qarqar ? Tak czy inaczej, masz „samochód”, a następnie masz „samochód”, taki jak ten, którym jechałem, a następnie masz „samochód”. Mój wnuk się skończył i bawił się samochodzikiem. Czy samochód-zabawka różni się od prawdziwego samochodu, różni się od wagonu kolejowego? Innymi słowy, możesz wziąć jedno słowo z jednego języka i zawsze tłumaczyć je w inny sposób, czy to działa? Czy języki układają się w taki sposób jeden za jeden? Nie, nie układają się w ten sposób. Tak samo to słowo w słowo jest dosłowne. To błędna teoria, ponieważ języki tak nie działają.

A tak przy okazji, czy lubisz dosłowne słowo w słowo? Ponieważ jest całkiem fajnie, jeśli możesz je zdobyć jeden za jednego, czy to naprawdę łatwe i wiesz, że chcesz to zrobić. Więc myślę, że mówię tak, jak tylko możesz, staraj się dobierać słowo w słowo, ale czy to się w końcu załamie?

Tak, jest inaczej, a problem, który porusza, polega na tym, że tłumaczy piosenkę z portugalskiego na angielski. Jaki jest problem z piosenką? Czy piosenka jest bardziej poetycka? Czy poezja będzie znacznie trudniejsza niż prowadzenie narracji? Kiedy masz poezję, poetyckie słowa po prostu nie przychodzą. Uwierz mi, próbowałem tego. Nie chcę ci mówić, ile godzin spędziłem dosłownie setki godzin próbując przetłumaczyć hebrajską poezję na angielski. To jest piękne po hebrajsku, ale po angielsku przychodzi mi do głowy, a ja nie mogę zamienić tego w poezję po angielsku. To mnie naprawdę rozczarowuje. Próbowałem, spędziłem godziny, spędziłem co najmniej 10 godzin nad jednym wersem, próbując to zrobić i nie mogłem tego zrobić dobrze. To naprawdę mnie irytowało. Czy poezja dodaje zupełnie inny wymiar między językami? Więc słowo w

słowo dosłownie, czy nam się to podoba? Czy to dobra metoda, jeśli możesz sobie z tym poradzić? To dobrze, jeśli możesz to zrobić, ale nie zawsze tak działa.

Więc mają tak zwany zmodyfikowany literal. Zmodyfikowany **literal** polega na potraktowaniu go tak dosłownie, jak tylko możesz, słowo w słowo, ale w niektórych momentach to się zepsuje. W niektórych momentach ulegnie awarii. Więc robisz zmodyfikowane dosłowne znaczenie, idź słowo w słowo, ale kiedy to nie zadziała, musisz wpłacić kaucję.

Teraz mamy do czynienia z zupełnie inną teorią. Nazywa się to **równoważnością dynamiczną**. Dynamiczna równoważność polega na tym, że nie tłumaczy słowo w słowo. Jaką równoważność dynamiczną czyni, co przekłada? — znaczenie dla znaczenia. Czy to bardzo różni się od słowa w słowo? Na przykład myślę o *hesed* w języku hebrajskim. Co znaczy *hesed*? Powiecie: „Hildebrandt, co to znaczy? Przetłumaczyłeś to na ile różnych sposobów w swoim życiu? Kiedy byłem młodszy, przetłumaczyłem *hesed* jako „miłość”. Więc przetłumaczyłem to jako „miłość”. Mówisz: „Och, to miło, kochanie”. Ale potem, po jakimś czasie, zdajesz sobie sprawę, że to nie jest dokładnie to, co *hesed* oznacza. *Hesed* oznacza bardziej jak, mówisz, dlaczego po prostu nie użyjemy NIV? NIV tłumaczy to jako „niezłomna miłość”. Czy „niezłomna miłość” różni się trochę od „miłości”? „Niezłomna miłość”, a potem mówisz, że nie lubię słowa „niezłomny”. Wygląda na to, że nie wiem, więc przetłumaczyłem słowo „lojalna miłość”. Jeśli zajrzesz do DASV, zrobiłem tam „lojalną miłość”. Nawiasem mówiąc, czy „lojalna miłość” różni się od „niezłomnej miłości”? Czy jest trochę podobieństwa między „niezłomną miłością” a „lojalną miłością”? Czy lojalna miłość ma na myśli przymierze lub umowę, że jesteś wobec kogoś lojalny? I tak bardziej podoba mi się lojalna miłość. Potem mówisz: „Pamiętasz, jak byłeś z powrotem w Grace College i powiedziałeś, że tłumaczyłeś to jako „uparta miłość”. Teraz „uparta miłość” jest znowu inna, ale czy rozumiesz, co mam na myśli? Czy ma coś z tego w lojalnej miłości? Podoba mi się wyrażenie „uparta miłość” i robiłem to przez jakiś czas, ale w takim razie w czym problem? Zacząłem zdawać sobie sprawę, że dla większości ludzi „uparty” jest pozytywny czy negatywny? Negatywny. I wtedy pomyślałem, że wiem, co rozumiem

przez „upartą miłość”, ale to nie działa, ponieważ jest negatywne dla większości ludzi, więc porzuciłem „upór” i wtedy przeszedłem na „lojalną miłość”. Czy widzisz, co mówię? Co więc znaczy *hesed*? A odpowiedź brzmi: nie wiem. Miłość, miłość przymierza, miłość lojalna, miłość niezłomna, miłość uparta, dobroć, wiesz o czym mówię? Ma wszystkie te idee, więc słowo jest słowem multipleksowanym. Kiedy idę przetłumaczyć to na angielski, jest to po prostu bardziej skomplikowane, niż mogę to zmieścić w jednym lub dwóch angielskich słowach. Dynamiczna równoważność polega na tym, że próbujesz zrobić znaczenie dla znaczenia, próbujesz przyjąć znaczenie tego i próbujesz umieścić znaczenie tam.

Wreszcie, jest to, co nazywam „**poprawionymi politycznie poglądami**” na tłumaczenie. A co to jest politycznie poprawiony pogląd? Nawiasem mówiąc, TNIV, Today's New International, opublikowali to, myślę, że było to w Anglii. Ogólnie rzecz biorąc, co jest poprawiane politycznie? Płeć jest jedną z wielkich rzeczy, które będą próbowali poprawić politycznie? Byłem na spotkaniu, kiedy przedstawili NRSV, nową poprawioną wersję standardową. Był tam Bruce Metzger, stary, bogobojny dżentelmen z Princeton, prawdopodobnie po dziewięćdziesiątce. W każdym razie minęło dużo czasu, odkąd go widziałem, mam nadzieję, że wszystko z nim w porządku. Metzger wprowadzał NRSV i jedna z tłumaczek wstała i narzekała na NRSV, ponieważ w NRSV nadal tłumaczy Boga jako „on”. Była po prostu tak zniesmaczona, że Biblia tłumaczy Boga jako „on”, ponieważ to wyklucza płęć. Wyklucza to kobiety, więc to straszne, że nazywają Boga „on”, wiesz? Chodziła z przerwami na te wszystkie rzeczy. Metzger po prostu tam siedział i pamiętam, że ma łokcie na tym stole, a ta kobieta mówi „Ona Bóg”, a Metzger ma głowę w ten sposób i po prostu tam siedzi, kręcąc głową. On ma tam tysiąc uczonych; Metzger tak po prostu idzie. Czy miała siekierę do szlifowania? Czy widzieliście kiedyś weganina czytającego Księgę Hioba? Nie żartuję, mówię śmiertelnie poważnie, jest wegańskie czytanie Księgi Hioba. Tak czy inaczej, chcę powiedzieć, czy różni ludzie mają dziś różne programy polityczne? Czy potrafią odczytać swoje programy polityczne w sposobie, w jaki tłumaczy? Tak.

Teraz pytanie, czy to ci się podoba, czy nie? Cóż, nie podoba mi się to, bo chyba

jestem starym człowiekiem, ale wy pewnie nawet nie zauważacie różnicy. Bo jak mogę powiedzieć, jesteście przesiąknięci komputerowymi rzeczami od czasu, gdy poszliście do przedszkola, wiercie lub nie. Mówię więc, żeby uważać na politycznie poprawne tłumaczenia. To mi przeszkadza. Kiedy ktoś ma plan, który próbuje odczytać z Pisma Świętego, mam z tym problem. Nie próbuję czytać w Piśmie Świętym. Raczej staram się słuchać Pisma Świętego. Nie, *Elohim* to męskie zakończenie. Dobra, to on. Dobra, więc już wiecie, nie chcę wdawać się w dyskusję filozoficzną, no wiecie, z płcią Boga. To innym razem. Próbuję powiedzieć, kiedy pracujesz z tłumaczeniem; musisz pracować z tym, co pierwotni autorzy mieli na myśli i co napisali. Więc musimy z tym pracować. Istnieje duża debata między pierwotnym zamiarem autora a niedawną hermeneutyką odpowiedzi czytelników.

Przysłów 10:5 Tłumaczenia [26:48-28:30]

Weźmy przykład i spójrzmy na Księgę Przysłów, rozdział 10, werset 5, a ja chcę przejść przez różne tłumaczenia i spróbować się z tym pobawić i dobrze się bawić. Więc najpiękniejsze z najpiękniejszych tłumaczeń i to jest najlepsze, które gorąco polecam, to właśnie to tutaj. Dobra, widzisz jakie to jest piękne? Teraz posłuchaj. Posłuchaj tego.

ogier _ baqqayitz ben maskil , nirdam baqqatzir ben mebish . [hebr.] Widzisz, jak to pięknie brzmi? To jest hebrajski. Przy okazji, czy widzisz tutaj *baqqa* ? Widzisz tam *baqqę* ? Widzisz, jak bawi się dźwiękami? *baqqa* , *baqqa* -- czy widzisz jak to idzie? Widzisz tego tutaj? - *ben* . Czy jest tu ktoś o imieniu Beniamin? *Ben*, oto twoje imię. Widzisz, nawiasem mówiąc, wchodzisz tu dwa razy, *Ben* i *Ben* . Widzisz, jak to się powtarza? A tak przy okazji, czy widzisz, jak to zaczyna się od memu z dźwiękiem „m”? „M” i czy widzisz, że to „ sz ”, dobrze? „ sz , (ם) ” „s (ם) ” czy widzisz, że te dwie litery są takie same? Czy on bawi się dźwiękiem? Bawi się więc dźwiękami. Pytanie, czy możesz przenieść dźwięki do angielskiego i bawić się dźwiękami? To nie działa w języku angielskim. Próbowałem, uwierz mi. Swoją drogą to jest piękne, zwróćcie uwagę na Hebrajczyków, którzy zawsze czytają w ten sposób. Wy zawsze czytacie od tyłu. Prawidłowy?

KJV : King James Version (1611) [28:31-30:27]

Teraz spróbuj tego, to jest angielskie tłumaczenie wykonane przez tłumaczenie Króla Jakuba w 1611 roku, zaktualizowane pod koniec lat 80. XIX wieku, a teraz masz Nowego Króla Jakuba, które zostało zrobione kilka lat temu. Ale wersja króla Jakuba została zaktualizowana w latach osiemdziesiątych XIX wieku, a normalny KJV nie jest tak naprawdę wersją z 1611 roku. To wersja z 1880 roku. Ale tak czy inaczej, to jest King James 1611: „Ten, kto gromadzi się w lecie, jest mądrym synem”. Czy ktoś z was „zbiera”? Teraz, pytanie, jak tylko to zobaczysz, czy to jest w archaicznej formie? Swoją drogą, rozumiesz to? Tak, rozumiesz, że to ma po prostu „eth” na końcu. Zwykle tego nie widać, jesteśmy bardziej przyzwyczajeni do „et” niż „eth”. „Ale kto śpi”, śpi, czy ktokolwiek z was „ śpi ” w mojej klasie, lepiej nie. Więc nie śpisz. OK, „ale ten, który śpi”. Nie mówimy „ śpi ”. Mówimy co? Spać. Tak, po prostu dodaliśmy „s” na końcu. „Kto śpi w czasie żniwa, jest synem hańbiącym”. Czy to jasne, czy tak byś to przetłumaczył? Nie zrobiłbyś tego prawda? Potrafisz to zrozumieć? Tak, możesz to zrozumieć. King James ma w sobie pewną urodę. Szczerze mówiąc, uwielbiam KJV, ale język jest nieco archaiczny. Musisz wziąć to pod uwagę. KJV było jednym z najlepszych, najbardziej niesamowitych tłumaczeń, jakie kiedykolwiek wykonano i dlatego przetrwało trzysta/cztery lata i dlatego ludzie nadal go używają, ponieważ jest tak niesamowite.

NASV: Nowa amerykańska wersja standardowa [30:28-31:30]

Teraz mam, pokażę ci kilka innych. To jest KJV i chodźmy dalej. Oto NASV. New American Standard był próbą dosłowności słowo w słowo — słowo po hebrajsku, słowo po angielsku itd. Próbuje to zrobić tutaj w ten sposób: „Ten, który gromadzi się latem”. Nawiasem mówiąc, czy bardziej podoba nam się słowo „gromadzi” niż „gromadzi”? Tak, w porządku, więc to jest lepsze, to jest poprawa. „Ten, kto zbiera w lecie, jest synem, który postępuje mądrze”. Nawiasem mówiąc, „syn, który postępuje mądrze”, czy to dość długo? „Ale ten, kto śpi”, teraz jest to również ulepszenie, „ten, który śpi w żniwa, jest synem, który postępuje haniebnie”. Czy to jest oczywiste i jasne, co oznacza? Po pierwsze, tak, rozumiemy to, czyni to doskonale jasnym. Więc to jest dobre. Czy dokonali tu jakichś ulepszeń, jeśli chodzi o „zbieranie się”, „śpiewanie”? Czy

wprowadzili jakieś ulepszenia? Czy wydłużyli „syna, który postępuje bezwstydnie”? Czy oni to jakoś wyciągnęli? Czy poezja jest krótka i zwięzła, czy długa i rozwlekła?

NIV : Nowa wersja międzynarodowa [31:31-35:05]

Teraz chcę umieścić tam NIV, abyś mógł zobaczyć różnicę. NIV mówi: „Ten, który zbiera plony”. A tak przy okazji, skąd się biorą „uprawy”? Tłumacze NIV, czy zdajecie sobie sprawę, że ci tłumacze NIV dodali tam to słowo? Słowo „uprawy” nie występuje w języku hebrajskim. Dodali do Pisma. Czy to zła wiadomość? Dodali do Pisma. Widzisz to? Kto zrobił NIV? Mówisz, że Hildebrandt, czy nie mówiłeś, że zrobił to doktor Wilson? Pracował nad Izajaszem, a nie w Księdze Przysłów, a tak przy okazji, mówiłem wam o doktorze Wilsonie, prawda? Masz „tak mówi Pan”, to znaczy, dobrze, złoto w porządku. Dr Wilson mówi i dobrze jest iść. Mam na myśli, że wiesz, co mówię. Dlaczego umieścili tam słowo „uprawy”? Poważnie dodali słowo „uprawy”, „Ten, który zbiera plony”. Dlaczego umieścili tam to słowo plony? [Odpowiedź ucznia] To było naprawdę dobre. Tak. W dzisiejszym języku angielskim, kiedy zbieramy: „Ten, który gromadzi”, pytamy, co gromadzi? Jakie jest nasze następne pytanie. „Ten, kto zbiera w lecie”, powiedzielibyśmy, co zbiera? Masz zamiar zbierać kulki? Będziesz zbierać piasek? Co zamierzasz zebrać? Kiedy mówi „uprawy”, czy to właśnie miało pierwotnie na myśli? Czy to właśnie oznacza słowo „qatzir”? „Zbierać plony” Ale tak naprawdę w społeczeństwie rolniczym można by powiedzieć „zbierać” i połączyć to ze żniwami, co to oczywiście oznacza. Ale czy w naszych czasach „gromadzenie” jest oczywiste? Nie, więc wyjaśniają to, mówiąc „zbiera plony”. Czy to jest pomocne? Czy jest to dla nas pomocne, ponieważ nie żyjemy w społeczeństwie agrarnym? Więc „uprawy” są pomocne.

Swoją drogą, czy to właśnie miało pierwotnie oznaczać? Tak to pierwotnie oznaczało. Czy słowo „uprawy” występuje w języku hebrajskim? Nie, tak nie jest, ale jest to osadzone w słowie „ten, który zbiera”, oczywiście, zbieracie plony. Więc widzisz trochę, co się tam dzieje? „Ten, kto zbiera plony w lecie, jest mądrym synem, kto śpi podczas żniw, jest haniebnym synem”. Widzisz tego „mądrego syna”? Czy „mądry syn” [NIV] różni się od „syna, który postępuje mądrze” [NASV]? Czy NASV jest naprawdę

długi i wyczerpujący? Teraz pytam cię w Przysłowiu, czy Przysłowie powinno być długie i rozwlekłe, czy Przysłowie powinno być zwięzłe i mocne? „Jeden ścieg na czas ratuje dziewięć”. A może przysłowie powinno być długim zdaniem? Czy przysłowie ma być krótkie, zwięzłe, zwięzłe i na temat? Czy „syn, który postępuje mądrze” jest przeciągły? A może „mądry syn” jest krótki i na temat? Czy to pasuje do Przysłów? Idea gatunku przysłowiowego? Czy ta forma literacka czyni ją bardziej wyrazistą? „Syn haniebny”, a nie „syn, który postępuje haniebnie”. Czy widzisz, co mówię? Więc pytanie: czy to tłumaczenie NIV podoba mi się bardziej niż to NASV ? Osobiście to lubię. Ten ma w sobie jakiś cios. Krótka jak Księga Przysłów, chociaż dodaje tutaj „uprawy”, aby pomóc w ramach tła agrarnego, a następnie „haniebny syn” ponownie uderza pięścią, przeciwstawiając się „mądrym synowi” i „haniebnemu synowi śpiącemu podczas żniw”. A propos, czy tu mowa o college'u? Tak.

NLT: New Living Translation [35:06-39:55]

Teraz przejdźmy do innego. Ten nazywa się *New Living Translation*, a w Księdze Przysłów, *New Living Translation* jest wiele problemów. Przyjrzyjmy się więc niektórym z nich. „Mądry młodzieniec” teraz jak widzisz to coś się zmieniło? „Mądra młodzież”. Wszyscy inni powiedzieli co? Mądry „syn”. Czy wszyscy to widzą? Czy wykastrowali płęć i postawili młodość zamiast syna, aby nie była to wyłączna płęć z „synem”. Czy zrobiono to z tego powodu? Odpowiedź brzmi: tak, zrobiono to dokładnie z tego powodu. Czy ktoś z właściwych stron powiedział im, że to nie jest właściwy sposób na zrobienie tego? Tak. Czy sugestie tej osoby zostały zignorowane? Tak. Kiedy przegrywasz, co robisz? Ty narzekasz, a ja to robię. Tak czy inaczej, nadal mnie to niepokoi. „Słuchaj, mój synu, pouczeń twojego ojca”. Czy to nie brzmi zupełnie inaczej niż „słuchaj mojego dziecka pouczeń twojego ojca”? Tak. Ile lat ma syn? Ten facet próbuje sprawić, by jego syn nie, jak wy mówicie, nie sypiał ani nie spotykał się z tą kobietą, a czy on jest dzieckiem? Teraz nie wiem, jak to nazywacie. To właśnie mówię, czy to ojciec ostrzega syna, mówiąc mu, żeby niczego nie jadł. Czy to dziecko jest dzieckiem? Nie, oczywiście jest młodym dorosłym. Więc mówię, żeby użyć słowa „dziecko”, dlaczego użyli słowa „dziecko” zamiast „syn”? „Słuchaj, mój synu, swojego

ojca”, „Słuchaj, moje dziecko”, czy widzisz różnicę w znaczeniu? Myślę, że każdy widzi różnicę. Pytanie: kiedy redaktor nad tobą coś robi, musisz ugryźć się w język i powiedzieć „to wszystko”. Musisz się czasem wyluzować? Nadal jestem o to zły. Myślę, że to źle, ale czy szanuję ludzi, z którymi tłumaczyłem? Redaktor nade mną, nie powiem nawet nazwisk, ale czy szanuję faceta? Tak, niezmiernie, lubię tę osobę i sprawił, że jestem dowcipny. Skłania mnie do myślenia i po prostu bardzo go cenię, ale nie zgadzałem się z nim w tej kwestii.

A więc „młodzieniec, który przesypia nadarzącą się okazję”. Czekaj, zakończmy to, „mądry młodzieniec ciężko pracuje całe lato”. Gdzie są „żniwa”? Czy „zbiory żniwne” zniknęły? „Zbiory żniwne” zniknęły. Dlaczego zabrali mu „żniwa”? Mówi się, że „ciężko pracuje”. Czy taki jest prawdziwy sens Przysłowia? Czy musicie zbierać plony, czy musicie ciężko pracować? Czy to mówi ci znaczenie, bez obrazu żniwa? Tak. Czy to dobrze czy źle? Co się stało z metaforą plony i żniwa? Czy to piękna metafora żniwa i plonów? Tak jest, lubię to. Nie lubię, kiedy odbierają mi metafory. Metafory są bogate. Ale czy to pomaga ci zrozumieć sens przysłowia? Odpowiedź brzmi: tak. To stawia to prosto w twarz, ale lubię subtelności, lubię bogactwo metafor. Więc też mnie to trochę martwi. Ale widzę sens. Nie umieszczasz metafor, umieszczasz znaczenie metafory. Swoją drogą, czy to jest bardziej pomocne dla ludzi, którzy czytają Biblię? Czy wtedy na pewno uzyskają właściwy punkt? Więc to, co się dzieje, to praca z punktem. Teraz „młodzieniec, który przesypia godzinę sposobności”. Jaka jest godzina okazji? Czy chodziło o to, że trzeba zbierać, gdy owoce są dojrzałe? Jeśli zbierasz dwa miesiące po dojrzałości owoców, to nie jest dobre. Czy to znowu daje nam sens przysłowia bez użycia obrazów żniwa? Więc to mówi nam znaczenie, jest to bardziej dynamiczne tłumaczenie równoważne. Dlaczego więc ciężko pracuje przez całe lato, co rodzi zupełnie inny zestaw pytań. Ale tak przy okazji, czy wy, studenci, większość pracy wykonujecie na studiach lub zimą? Pracujesz latem, prawda? Czy wy pracujecie latem? Tak, więc może dlatego nadal pasuje, ponieważ ludzie pracują latem. Ale zauważcie, „zawstydz” syna. Czy znaczenie przysłowia jest naprawdę jasne w tym przypowieści bez metafory?

Przesłanie autorstwa Eugene'a Petersona [39:56-43:23]

Tak, dawno temu był facet o imieniu Eugene Peterson. Uczy w Kanadzie i wiesz, jacy są Kanadyjczycy. Więc on jest, jak mam to powiedzieć? Jest pobożnym, bogobojnym człowiekiem, którego podziwiałbym. Nie znam go osobiście, ale podziwiam go z pracy, którą wykonał i czytałem niektóre jego prace. On jest bogobojnym, bogobojnym człowiekiem. Czy jest bardzo kreatywny? Jaki jest problem z kreatywnością? Powiem ci, bo sam bywam czasami bardzo kreatywny. Trudno jest być kreatywnym, jest cienka granica między kreatywnością, teraz nie mówię o nim, Eugene Peterson, jest cienka granica między kreatywnością a dziwactwem. Nigdy nie mogłem znaleźć linii. Ale w każdym razie on, z drugiej strony, jest dobrym uczonym, uczonym z najwyższej półki i osobą kreatywną, i wymyśla rzeczy, o których czytając mówisz, żałuję, że nie przetłumaczyłem tego w ten sposób. Ten facet jest geniuszem. Mam na myśli Eugene'a Petersona, jest na Regent University w Vancouver w Kanadzie. Ujmuje coś z proroczego i przysłowiowego momentu, którego ja nie byłem w stanie uchwycić. Patrzę więc z podziwem. Teraz będzie inaczej, ale ten facet to uchwycił. Sprawdź to, to jest tłumaczenie tego samego wersetu: „Rób siano, póki świeci słońce”. Czy to jest to? Czy on to ma? Czy mówimy „Zbieraj siano, póki świeci słońce”? Wpadł na pomysł ciężkiej pracy latem. On to ma: „Zbieraj siano, kiedy świeci słońce, to mądre. Łowić ryby podczas żniw, to głupota”. Teraz, gdybym miał zmienić słowo, prawdopodobnie byłoby to to. „Głupi” czy to naprawdę mocne? Czy przysłowie jest naprawdę mocne? Tak, ale myślę, że trochę złagodziłbym to słowo. Ale czy jest tu geniusz? Czy to oddaje przysłowie? Czy to widzisz? „Zbieraj siano, gdy świeci słońce, to mądre, chodź na ryby podczas żniw, to głupie”. To jest Biblia *Przesłań*. Robi to Eugene Peterson.

Teraz, chociaż szanuję Petersona, jest geniuszem, problem z jedną osobą tłumaczącą polega na tym, czy to możliwe, że może to być płaskie, płaskie, płaskie, genialne, płaskie, płaskie, płaskie, genialne. Czy wiesz co mówię? Czy człowiek może być geniuszem w każdym wersecie? Czy robi to z każdym wersem? Nie, wybrałem to, ale mówię, że będzie miał te wersety, w których po prostu usiądziesz i to po prostu sprawi, że się uśmiechniesz. Po prostu mówisz: „Człowieku, on to ma”. Swoją drogą, czy

to słowo w słowo? Nie. Czy to dynamiczna równoważność, znaczenie dla znaczenia? Czy ma znaczenie dla znaczenia?

A tak przy okazji, którego z tych tłumaczeń zamierzasz użyć? Czy to możliwe, że kiedy chcę się uśmiechnąć, używam *Oređzia*, aby myśleć o tym tekście w inny sposób, niż myślałem o nim wcześniej? Więc używam tego? Czy to możliwe, że używam NLT lub NIV? Tak. Czy można użyć innego tłumaczenia, gdy jest się w innym nastroju i robi się inne rzeczy? Jeśli jesteś pastorem próbującym przygotować się do kazania, czy użyjesz czegoś tak szalonego i zwariowanego? A może na początek użyjesz bardziej dosłownego słowa? Właściwie, jeśli jesteś pastorem, który wygłasza kazanie, prawdopodobnie zrobiłbyś jedno i drugie? Tak, zdobądź ten, czy ludzie w twoim kościele znaleźliby rezonans z tym? Tak, więc wiesz, to zależy od tego, co próbujesz zrobić. Oczywiście to, co naprawdę powinieneś zrobić, to czytać oryginał hebrajski. Więc oto kilka wniosków, jakby w dużym obrazie.

Przegląd całego procesu [43:24- 46:32]

Cóż, przejdźmy przez cały proces. Czy mamy dzisiaj lepszy dowód z manuskryptu niż oni mieli przez 2000 lat? Tak. Lepsze dowody z rękopisów niż kiedykolwiek mieli. Czy jakkolwiek główna doktryna jest dotknięta wszystkimi błędami i rzeczami skrybów, czy naprawdę dotknięta jest jakkolwiek główna doktryna? Odpowiedź brzmi nie." Żadna główna doktryna nie jest tak naprawdę naruszona. Powiecie: „Och, Hildebrandt, zmarnowaliśmy cały ten czas i żadna doktryna nie została naruszona. Ale próbuję powiedzieć, że wiedza, że skrybowie to skopiowali i że są błędy skrybów, pomaga zrozumieć, w jaki sposób zdobyliśmy naszą Biblię. To mnie interesuje, żeby nikt ci nic nowego nie wciskał. Już to przeszliśmy. Widzisz, jak się sprawy mają i gdzie powinny być.

Chcę, abyś miał realistyczne spojrzenie na transmisję, kopiowanie przez skrybów i tłumaczenie. Procesy tłumaczenia i rzeczy Chcę tylko, abyś był świadomy procesów związanych z różnymi tłumaczeniami i różnymi kopiami skrybów. Trzeba mieć zaufanie do słowa Bożego. Zaletą jest to, że możecie wybrać 10 lub 15 różnych tłumaczeń na

język angielski, jeśli macie na to ochotę. Żyjemy więc dziś w bardzo bogatym informacyjnie środowisku.

Czy ktoś korzysta z Biblii w sieci? Czy ktoś kiedykolwiek słyszał o Biblii Net? Dobra, w sieci jest Biblia. Jest prowadzony przez kilku naprawdę dobrych ludzi, Dana Wallace'a i grupę tych facetów, których znam i są znakomici. Nazywa się to Biblią sieciową. Bardzo podobają mi się przypisy, przewodnik do studiowania z tej Biblii jest bardzo pomocny. Wszystko jest w Internecie. Myślę, że już teraz możesz zamówić kopię; faktycznie można to wydrukować. A więc wielość, skup się Myślę, że nie chodzi o to, żeby skupiać się na jotach i kreskach, ale na znaczeniu Pisma Świętego i chyba o to mi chodzi. Nie skupiaj się tak bardzo na dopiskach i tytułach, małych punktach, skup się na znaczeniu Pisma Świętego i jego znaczeniu dla twojego życia. Jak Bóg mówi do ciebie i przekazuje ci swoje słowo w znaczeniu Pisma Świętego, zamiast skupiać się tylko na dopiskach i kreskach, które tylko nas denerwują. Jeśli Bóg przemówił do nas i powiedział nam wiele rzeczy, ta książka powinna być jednym z najważniejszych przewodników w twoim życiu. Pytanie, czy lubię czytać Platona? *Republika*, uwielbiam czytać Platona. Jeśli nigdy nie czytałeś Platona, Platon jest wspaniały. Arystoteles to więcej pracy, ale Arystoteles jest bardzo matematycznym, logicznym umysłem. Lubię czytać Arystotelesa, *Etykę nikomachejską* i inne rzeczy. Pytanie, kiedy czytasz Platona, Arystotelesa, wszystkich wielkich ludzi, co to jest? [Odniesienie do Biblii] To jest Słowo Boże. Pytanie czy różni się od Platona? Platon był interesujący, Charles Dickens jest fascynujący, ale to jest słowo Boże. Więc wtedy jest ogromna różnica. Jak mogę to powiedzieć? Jest to jeden z powodów, dla których zainwestowałem swoje życie w studiowanie tej książki, ponieważ Bóg przemówił. Bóg rzeczywiście przemówił, a ja chcę usłyszeć, co ma do powiedzenia. Jest to więc jeden z najważniejszych poradników na całe życie.

Uczeni w Piśmie popelniają błędy [46:33-49:46]

Czy Bóg zastosował wadliwy proces, aby zachować swoje słowo? Tak, zrobił. A tak przy okazji, czy to jest kwestia mojej opinii. Używał wadliwych procesów. Mogę

pokazać ci wady i pokazałem ci wady. Czy uczeni w Piśmie popełniali błędy? Tak zrobili. Czy możemy poprawić wiele z tych błędów? Tak możemy. Czy Bóg zastosował wadliwe procesy? Czy posługiwał się ludźmi, aby przekazywać swoje słowo? Czy Bóg użył procesów translacyjnych? Czy w niektórych tłumaczeniach są błędy? Szczerze mówiąc, czy w każdym z naszych tłumaczeń są błędy? Niewątpliwie. Nawiasem mówiąc, czy dzisiejsze tłumaczenia są o wiele dokładniejsze niż były? Czy były błędy w tłumaczeniu Króla Jakuba? Tak, musisz to powiedzieć. Mam na myśli Marka 16, 1 Jana 5:7. Tak, nie masz wyboru. Przede wszystkim chcę cię zapytać, czy Bóg użył skrybów, którzy popełniali błędy? A więc, jeśli Bóg to nadzorował, czy ci faceci popełniali błędy? Nie, to nie jest moja opinia, że mamy rękopisy. Możemy porównać rękopisy. To nie może mieć. Czy skrybowie popełnili błędy? Nie, nie byłeś tam, niektórzy mogliby powiedzieć, ale gdybyś miał 10 minut na szukanie informacji w bibliotece, czy mógłbyś znaleźć rękopisy i faktycznie porównać rękopisy, gdybyś rzeczywiście potrafił czytać po grecku i hebrajsku? Mógłbyś to zrobić w 10 minut? Powiedz mi, jakie błędy? Cóż, czekaj, dobrze, mówisz mi, w co wierzysz, ale nie pytam, w co wierzysz. Mówię, co wskazują rękopisy? Mamy rękopisy, możesz porównać ten rękopis, ma Marka 16, ten nie ma Marka 16. Co z tym robisz? Jeden ma, inny nie. 1 Jana 5:7 nie ma tego w żadnym z naszych starożytnych manuskryptów. Jest w wersji króla Jakuba. Co z tym robisz? Widzicie, wszystko, co próbuję wam powiedzieć, to czy skrybowie popełniali błędy? Tak lub nie? Pokazałem wam, czy zdajecie sobie sprawę, że pokazałem wam błędy, które popełnili? Pokazałem ci prosto w twarz, że nie masz tam opcji, to fakt.

Zauważcie teraz, że stoję właśnie tutaj, obok Biblii. Kiedy nie wiem, czy coś jest zgodne z faktami, idę tam. Mówię ci, to jest fakt. Nie chodzi o to, czy się ze mną zgadzasz, czy nie. Mogę ci dać grecką Biblię, a problemy zostaną wymienione na dole, w przypisach. Tak czynią wszystkie greckie Nowe Testamenty. Biblia hebrajska robi to samo. Warianty odczytów pokazują, że skrybowie popełniali błędy. Każdy skryba, który przepisuje tysiąc stron, popełnia błędy.

Tłumacze popełniają błędy [49:47-55:20]

Po drugie, czy tłumacze popełniają błędy? Czy pokazałem wam dzisiaj jakieś różnice w tłumaczeniach? Tłumacze popełniają błędy. Więc nie mamy tam wyboru. Zatem mówimy, że słowo Boże jest bez skazy, ale słowo Boże ma wady. Czego brakuje? O czym on mówi? I to jest powód, dla którego o tym mówię, ponieważ jest to naprawdę ważny punkt. Innymi słowy, jest naprawdę, naprawdę ważny i ważny punkt, o którym mówiłem przez trzy dni i próbuję was przekonać, o co chodzi. Kiedy Bóg przemówił do proroka, czy nazywamy to procesem natchnienia? Czy inspiracja jest stuprocentowa? Jest natchnieniem, gdy Bóg rozmawia z prorokiem, a prorok to zapisuje; czy to jest w stu procentach to, co Bóg chciał zapisać? Tak. Bóg przemówił do proroka, Bóg powiedział dokładnie, co miał na myśli, a prorok to zapisał. Więc kiedy on cytuje, myślę, że to, co słyszę od ciebie, to Psalm 119. Kiedy on cytuje Psalm 119, który ciągnie się przez sto wersetów, mówiąc, że Prawo Pana jest doskonałe. Czy to mówi o natchnionym procesie, w którym Bóg przemawia do swojego ludu? Tak. Czy to mówi o procesie kopiowania przez skrybę? Nie, mówi o procesie inspiracji i trzeba oddzielić te procesy. To jest właściwie to, na co próbuję zwrócić uwagę. Czy tłumacz może popełniać błędy? Czy taki gość jak Erasmus może dodać werset do Biblii w XVI wieku? Nie, on może to zrobić, on to zrobił – 1 Jana 5:7. Zajrzyj do swojej wersji króla Jakuba. Więc to, co mówię, musisz oddzielić proces inspiracji, który jest bezbłędny, który jest w 100%, który jest słowem Bożym, ale kiedy oddasz to w ręce skrybów, skrybowie popełniają błędy, podobnie jak tłumacze. Swoją drogą, skąd on wie, że tłumacze popełniają błędy? Jest w tej klasie. Przepraszam, że jestem naprawdę obrzydliwy, ale czy ktoś ma tutaj NLT? Dobra, jeśli zajrzysz do NLT, znajdziesz kogoś, kto to przetłumaczył. Pytanie, czy wiesz, że popełniam błędy? Tak, popełniłem już 100 błędów na tych zajęciach. Mówię więc, że byłem jednym z tłumaczy w NLT. Czy popełniam błędy? Tak. Czy Bóg stosuje wadliwe procesy? Tak. Czy wykorzystał mój proces? Tak, wykorzystał mnie. Więc tak. [Pytanie ucznia] Dobra, dobra, ale myślę, że nie rozumiesz sensu i właśnie to próbuję powiedzieć. To, o czym mówisz, to proces inspiracji. Bóg do proroka, który to zapisuje.

Okay, czy reszta z was rozumie, co próbuję tutaj rozróżnić? Przyjdź po zajęciach i

możemy o tym porozmawiać, ale tak naprawdę nie rozumiesz dokładnie tego, co próbuję tu podkreślić. To, co próbuję zrobić, to sprawić, żebyś to zobaczył, i to jest prawdopodobnie najważniejszy punkt. To chyba najważniejszy punkt, o którym do tej pory mówiłem.

Oświecenie Duchem Świętym [53:10-55:21]

Teraz użyła słowa inspiracja. Chcę użyć innego słowa. Nie jestem natchniony, dobrze? Nie jestem zainspirowany. Poprosiłem o oświecenie. Innymi słowy, iluminacja różni się od inspiracji. Oświecenie, i ona też powiedziała dobrą rzecz, czy prosimy Ducha, aby pomógł nam zrozumieć słowo? Nazywa się to „oświeceniem”. Swoją drogą, czy to może być wadliwe? Czy zdarzyło ci się kiedyś, że jeden pastor powiedział ci jedno, a drugi co innego. Otrzymujesz dwa różne komunikaty. Mówię więc, że trzeba być ostrożnym z oświeceniem, ponieważ przychodzi ono przez człowieka. Czy wszyscy słyszą, co powiedziała? Właśnie to próbuję powiedzieć. Proces natchnienia jest bezbłędny, doskonały, a proces, w którym Bóg przemawia do proroka, prorok to zapisuje, jest doskonały. Ale potem dzieje się tak, że księga jest kopiowana przez 1000 lub 2000 lat i niektórzy skrybowie, wszyscy, których mamy, każdy posiadany przez nas rękopis, są różnice między rękopisami. Musimy to załatwić. Bóg użył procesów, które miały z nimi problemy, a tak przy okazji, jest tłumaczenie i pojawia się kolejny zestaw problemów z tłumaczeniem między językami. Czy możemy teraz użyć wielu tłumaczeń, aby spróbować zrobić to lepiej niż kiedykolwiek? Ale czy jest bezbłędny w sensie inspiracji? To nie jest na tym samym poziomie co początkowy proces, o którym mówią. Proces inspiracji jest doskonały i musimy to rozróżnić. Jeśli tego nie rozróżniasz, jesteś martwym mięsem. Kiedy wyjdiesz i spróbujesz wypowiedzieć każde słowo z tej książki, nie ma tu problemu, dobry uczony rozerwie cię na strzępy. Co to jest, czy jest to problem Słowa Bożego, czy też problem tłumaczy NIV? Jest to problem z tłumaczami NIV. Komuś nie podoba się NLT, podarą to i powiedzą, że ta Biblia jest słowem Bożym, a potem otworzą NLT i pokażą wam problem. Możliwe, że Hildebrandt mógł to tam

napisać i źle to zrobił. Więc chcę powiedzieć, że mam wady, więc pracuję, a NLT było tego częścią.

Bóg wykorzystuje wadliwe procesy i wadliwych ludzi do swoich celów [55:22-58:33]

Przejdźmy więc przez to. Bóg zastosował wadliwe procesy. Jego początkowa inspiracja procesowa nie stanowi problemu. Opatrzność nie zachowała go w stanie idealnym. Z tymi manuskryptami są inne, więc Bóg zdecydował, że ich nie zachowa. Co ci sugeruję, dlaczego tak jest? Ponieważ Bóg nie chciał, abyśmy czcili księgę, Bóg chciał, abyśmy czcili jego samego. Więc celowo zgubił oryginały, nie mamy żadnego z oryginałów. Nie mamy tego, co napisał Mojżesz. Ale wtedy staje się to ważne. Jeśli Bóg użył wadliwych procesów, aby osiągnąć swoje cele, to Bóg może użyć mnie, wadliwej osoby, aby osiągnąć swoje cele. Tak, i wtedy wychodzi na jaw, że Bóg posługuje się ludźmi niedoskonałymi do realizacji swoich zamierzeń i że możemy się w to zaangażować. Uważam to za bogate. Dlatego wzywa nas do studiowania i zrozumienia rzeczy, a my musimy skupić się na znaczeniu. Musimy więc skupić się na znaczeniu i wpływie, jaki ma to na nasze życie, bo to jest Słowo Boże. Czy jesteśmy w najlepszej sytuacji od 2000 lat? 2000 lat. Czy mamy lepsze teorie tłumaczeń? Czy mamy lepsze rękopisy niż oni mieli przez 2000 lat? Jesteśmy w najlepszej sytuacji od 2, tak, 3000 lat. Ale co w tym ironicznego? Mamy najlepsze tłumaczenia wykonane z najlepszych manuskryptów, jakie kiedykolwiek powstały. Pytanie, czy twoje pokolenie szanuje tę książkę, czy nie szanuje tej książki? Widzisz tu ironię? Innymi słowy, sprawa staje się coraz dokładniejsza. Teraz wiemy, że to nie jest „srebrzysty żużel”, tylko „glazura”. Mówicie, że wiemy, że jest to o wiele dokładniejsze niż to, co my jednak zrozumieliśmy, ale jednak dla tego pokolenia Biblia jest za oknem.

Tak, to jest część wiary, więc wraca do Listu do Hebrajczyków, rozdział 11, werset 1 i następne, i to zasadniczo mówi, że musimy mieć wiarę. Więc to, czego nie chcę porzucić, i co do czego jego komentarze są tak słuszne, to to, że nie chcę porzucić tego, że kiedy Bóg przemówił do proroków, oni to spisali, to jest na sto procent. Jeśli stracisz to, jeśli stracisz to, co on sugeruje, jego fundament, jedziesz na deskorolce z

prędkością 60 mil na godzinę. Wiesz, że niektórzy z was mogą zostać zranieni. Dobra, więc jeśli to odetniesz, będziesz miał duże kłopoty. Jeśli jednak nie znasz się na sprawach skryby i problemach z tłumaczeniem, czy możesz mieć kłopoty z drugiej strony? Ponieważ krytyk może zrównać cię z ziemią, ponieważ może pokazać ci rzeczy prosto w twarz i cóż, mają cię.

Ale oni nie mają nas, ponieważ Bóg zachował swoje słowo i teraz jest ono równie dokładne. Więc musisz z tym pracować. Jesteśmy w najlepszej sytuacji od 2000 lat i to jest pocieszające.

4 procesy od Boga do nas [58:34-59:27]

Oto procesy i pozwólcie, że przedstawię te cztery procesy. Inspiracja czy to 100%? **Inspiracja**, 100%, słowo Boże bez zarzutu. **Kanonizacja** gromadzą razem autorytatywne księgi. Czy mamy książki? Prawie akceptujemy to od Żydów jako ludu Bożego. Kanonizacja to zbieranie ksiąg i jesteśmy w tym dobrzy. **Transmisja** czy tutaj pojawiają się niektóre problemy związane z ciągłym kopiowaniem? Mamy setki tysięcy rękopisów, które nie zgadzają się ze sobą i tak właśnie się dzieje. Będziesz miał różne teorie **tłumaczenia** i różnych tłumaczy, z których niektórzy będą dobrzy, a niektórzy źli. Niektóre będą dobre, czasami złe, innym razem. Czy możemy sprawdzić różne tłumaczenia, patrząc na wiele tłumaczeń? Więc to są procesy stosowane przez Boga dla nas i znowu wiecie, co mówię, mam na myśli, że tak właśnie jest. To jest rzeczywisty, historyczny fakt w tym momencie.

Wprowadzenie do Starego Testamentu: krótki przegląd historyczny [59:27-59:57]

Pozwól mi przeskoczyć, a my przeskoczmy tutaj. To, co chciałbym teraz zrobić, to zajrzeć do Księgi Rodzaju. Aby to zrobić, zanim przejdziemy do Księgi Rodzaju 1, przejdziemy teraz do tekstu Księgi Rodzaju. Genesis to księga początków, a wy ją czytaliście. To, co chcę dzisiaj zrobić, to omówić pierwszy i drugi werset; zrobimy wielki postępek. Pierwsza i druga zwrotka, dobrze? Rodzaju 1:1.

9 punktów zwrotnych w Starym Testamencie [59:58-76:08]

Zanim to zrobimy, chcę omówić cały Stary Testament w dziewięciu punktach.

Chcę zrobić przegląd całego Starego Testamentu, a następnie przejdziemy do Księgi Rodzaju w pierwszych dwóch wersetach. A więc dziewięć kroków w całym dużym obrazie: po pierwsze, masz coś, co nazywają historią pierwotną. Czym jest pierwotna historia? **Pierwotna historia** to Księga Rodzaju od 1 do 11. To czas przed Abrahamem. Więc co by to obejmowało? Adam i Ewa, Noe i powódź, wieża Babel, to w zasadzie wielkie rzeczy. Adam i Ewa, Noe i potop, Wieża Babel, wszystko to w pierwszych jedenastu rozdziałach Księgi Rodzaju. Nazywają to pierwotną historią, przed Abrahamem.

Jaka jest data Abrahama? 2000 p.n.e. Na tych zajęciach nie przepadam za randkami, ale jest około pięciu lub sześciu randek, o których chcę, żebyś wiedział na tych zajęciach. To naprawdę trudne, 2000 pne Abrahama. Czy zgadzasz się z tym? Abraham ma 2000. Chcę, żebyś znał tę datę. Ok, więc co się dzieje?

Masz okres patriarchów : Abrahama. Abrahamie, tu w Gordonie nazywamy go Ojciec Nasz, żeby dać małą reklamę Ojcu *Naszemu Abrahamowi* , dobrze? Izaak był jego synem. Czy ktoś kiedykolwiek słyszał o „Icchaku Rabinie”? – Icchaku (Izaaku) Rabinie. Dzisiaj w Izraelu jest facet o imieniu Icchak Rabin. *Yitzhak* znaczy „śmiech” i w wymawiacie to Isaac, ale tak naprawdę to Yitzhak. To znaczy „śmiech”. Tak więc Abraham ma syna o imieniu Izaak. Isaac, jeśli mam być z tobą szczerzy, jest dość drugorzędną postacią. Jacob jest duży, ponieważ jego imię zostało zmienione na jakie? Izrael. Potem produkuje co? 12 plemion. Ok, więc masz Abrahama, Izaaka i Jakuba, skąd pochodzi 12 plemion Izraela: Juda, Lewi, Symeon, Efraim, Manasses itd. aż do Józefa. Więc to są patriarchowie.

Po patriarchach udają się do **Egiptu i do Exodusu** . Pamiętajcie, że Józef był w Egipcie, bracia i ojciec Jakub przybyli do Egiptu. Przebywają w Egipcie przez około 400 lat. Nie chcę, żebyś znał datę. A kto ich wyprowadza z Egiptu? Och, mówisz, że Bóg wyprowadza ich z Egiptu. Tak, w pewnym sensie zsyła plagi i rozdziela Morze Czerwone. Wyprowadza ich ręką Mojżesza. Mojżesz, między 1400 a 1200 rokiem pne toczy się wielka debata. Nie chcę, żebyś dowiedział się o tym w tym momencie, ponieważ będziemy się o to spierać, kiedy dojdziemy do Księgi Wyjścia. Toczy się

wielka debata na temat daty, czy to 1400, czy 1200 pne, kiedy się pojawili. Nie martw się o to teraz. Exodus, jest wielkim aktem odkupienia Starego Testamentu. Czym jest w Nowym Testamencie wielki akt odkupienia? To Jezus umierający na krzyżu za nasze grzechy. W Starym Testamencie wielkim aktem odkupienia jest Mojżesz, który wyprowadził lud z niewoli egipskiej i na wolności udał się na górę Synaj, aby otrzymać prawo Boże. Tak więc Mojżesz jest wyzwolicielem Starego Testamentu. Nie w taki sam sposób, jak Jezus. Wiesz, że Jezus był Jezusem. Ale Mojżesz był facetem, który poprowadził odkupienie. Teraz po wyjściu z Egiptu błąkają się po pustyni przez 40 lat.

Osiedlenie się w Kanaanie [Jozue/Sędziowie]. Zdobywają i osiedlają Kanaan w Jozuego i Sędziów. Zdobywają Jerycho. Idą do Aj, Chasor, Gibeonu i innych miejsc. A więc Jozue i Księga Sędziów. Sędziowie będą mieli chaos. Próbuje zasiedlić ziemię, czasem się to udaje, innym razem nie. Czasami powstają sędziowie i biją Midianitów, a Ammonici wracają i biczują ich. Więc jest to swego rodzaju wymiana zdań z sędziami, z pewnymi problemami. Ale i tak zabierają i osiedlają się w ziemi Kanaan.

Potem ustakowują się na jakiś czas i mówią: wiesz, czego potrzebujemy? Nie mamy lidera. Potrzebujemy króla. Tak więc następny okres jest tym, co nazywają okresem Zjednoczonej **Monarchii**. Co oznacza zjednoczona monarchia? Izrael jest razem, wszystkie 12 plemion, 13 plemion razem. Kto jest pierwszym królem Izraela? Saula. Jest naprawdę wielkim człowiekiem w kampusie, jest naprawdę duży. Saul jest pierwszym królem. Saul ma pewne problemy, więc David przejmuje kontrolę. Dawid jest człowiekiem według Bożego serca. David to kolejna randka, o której chcę, żebyś wiedział. To jest bardzo, bardzo trudne Dawida 1000 pne OK? Abraham jest czym? 2000 pne Dawid jest kim? 1000 pne Teraz Dawid ma syna o imieniu *Szelomo*. Mam na myśli Salomona. Jego prawdziwe imię to *Shelomo*, ale niestety nazywacie go Solomon. Ale to, co mówię, to to, że kiedy wymawiam jego imię *Shelomo*, znacie hebrajski, kiedy mówię *Shelomo*, czy słyszycie to słowo? *Shelo -mo. Shelo -mo*. Tak, *halo*. Dobra, czy imię Solomon znaczy *shalom*? To znaczy co? Czego Salomon był człowiekiem? Pokój. Nazywał się nawet *Szelomo*, nazywał się „pokój”. Co dzieje się z Dawidem i Salomonem, robią Psalmy i Przysłowia. Dawid Psalmy, Salomon Księga Przysłów,

Salomon też kilka Psalmów, ale czym są Saul, Dawid i Salomon? To są trzej wielcy królowie Zjednoczonej Monarchii Izraela. Rządzili całym narodem, dlatego nazywa się to zjednoczoną monarchią.

Jak tylko powiem zjednoczona monarchia, zgadnij, co będzie dalej? **Monarchia podzielona**. Okej, a więc następną mamy podzieloną monarchię. Co się dzieje po Saulu, Dawidzie i Salomonie? Solomon zadziera pod koniec życia z tymi wszystkimi kobietami i upada. Zasadniczo Bóg rozdziera królestwo na północ i południe. Północ to Izrael, południe to Juda. Dziesięć plemion na północy, kilka plemion na południu, plus minus. Dziesięć plemion na północy zwanych Izraelem i Judą na południu. Więc masz co? Na północy seria królów, wszyscy będą źli, każdy z nich. Kto jest najwybitniejszym, jakiego znasz? Achab i Izebel. Dobra, wszyscy królowie Północy są źli. Królowie na południu będą mieli kilku dobrych, takich jak Ezechiasz. Było kilka dobrych, w większości złych, ale było też kilka dobrych.

Więc teraz problem polega na tym, że mamy pewną liczbę królów na północy i pewną liczbę królów na południu. Kto teraz trzyma królów w ryzach? Powiecie, że Bóg trzyma sprawy w ryzach. Ale w jaki sposób Bóg utrzymuje królów w ryzach? Bóg używa jakich ludzi, aby utrzymać królów w ryzach? **Prorocy**. Teraz nauczę was ksiąg proroków. Ok, oto streszczenie Księgi Proroków. Zrobię to jednym słowem. To jest przesłanie proroków. Jedno słowo: żałuj. Zadaniem proroka było pójście do króla i co? Powiedz mu, żeby się nawrócił. Prorok podszedł i wetknął swoją postać w nos króla i powiedział mu, aby pokutował. Co wtedy robi król? Kto wygrywa proroka lub króla? Znamy Nowy Testament, więc zrobimy jednego z ostatnich proroków. Udał się do króla i miał na imię Jan. Jak miał na imię? Jana Chrzciciela, a on idzie do króla i mówi: „Królu, masz tę żonę”, a on mówi: „pokutuj”. Co mówi król? „Cóż, nie podoba mi się to, moja żona tego nie lubi, więc straciłeś głowę”. I tak Jan Chrzciciel przegrywa. A tak przy okazji, czy Jeremiasz zrobił to samo? Kiedy czytacie Księgę Jeremiasza, my zrobimy tylko najważniejsze informacje o Jeremiaszu. Jeremiasz mówi to zasadniczo, przychodzi do Boga i mówi: „Tak mówi Pan”. Jeremiasz wychodzi do króla, „tak mówi Pan, pokutuj, bo inaczej pójdziesz na wygnanie do Babilonu”. Jeremiasz wraca i Bóg mówi:

„Tak mówi Pan”. Ale za każdym razem, gdy Jeremiasz mówi „pokutuj”, co król mu robi? Zostaje pobity. Więc po chwili mówi: „Boże, ostatnim razem, kiedy powiedziałem, tak mówi Pan, wsadzono mnie do szamba na trzy dni i prawie utonąłem w tym syfie, a po trzech dniach nie było to już tylko rzeczy, ale niektóre były moimi własnymi rzeczami. Byłem w szambie. Mówię, że to jest prawda. To właśnie wydarzyło się w Biblii. Mówię tylko tyle: Jeremiasz prawie umarł w tym szambie. Wraca do Boga i mówi: „Boże, po prostu kocham szambo, zróbmy to jeszcze raz”. Nie, on wraca do Boga i mówi: „Hej, może zrobimy małe wejście na pokład wody, albo coś, co byłoby lepsze niż szambo? Przepraszam, pozwól mi się wyprostować. Teraz, w porządku, on wraca do Boga i mówi: „Boże za każdym razem, gdy przemawiam w Twoim imieniu, dostaję lanie”. Wraca do Boga i mówi to bezpośrednio do Boga. Mówi: „to jest złe, za każdym razem, gdy tam wychodzę i wypowiadam słowo Pańskie, dostaję lanie”. A on narzekał: „Jestem tym po prostu zmęczony”. Czy prorocy byli bici? Tak.

Słyszeliście, co się stało z Izajaszem? Izajasz uciekał przed królem Manassesem. Plotka głosi, że wszedł do środka i ukrył się w zagłębieniu drzewa. Prawidłowy. Znaleźli proroka ukrywającego się na drzewie. Czy wiesz, co zrobili? Wyjęli piłę i powiedzieli, uważaj na to, i przepiłowali go i drzewo na pół. Ok, to prorok Izajasz. Mówisz wielki prorok Izajasz, który widział Pana i wszystko. Tak, przepiłowany na pół w drzewie, w którym ukrywał się przed złym królem. Teraz to nie jest fajne. Chcę ci tylko powiedzieć, czy prorocy mieli ciężkie życie? Czy mam szacunek dla proroków i czy my powinniśmy mieć szacunek dla tych facetów? Tak, narażali swoje życie.

Więc prorocy walczą z królem i kto wygrywa? Próbowałem ci pokazać, że król wygrywa. Kto jednak ostatecznie wygrywa? Tak, prorok zwraca się w końcu do króla i mówi: „Hej, zadzieras z mną, to umrzesz za dwa lata”. I zgadnij, co się dzieje? Och, tak, to prawda, kiedy idziesz na bitwę, niech cię Pan błogosławi, dobrze dla ciebie, idź na bitwę, tak, idź, zrób to. Bóg mówi, że w bitwie jesteś martwy. Zgadnij, co się dzieje? Achab. Bum, strzała, gotowe. Dobra, więc pozwól mi to skończyć.

Co się dzieje w plemionach północnych? Mamy północne królestwo Izraela, południowe królestwo Judy. Coś w rodzaju obu Ameryk; Północ i południe. Północne

królestwo, dziesięć plemion, te dziesięć plemion zostaje uprowadzonych do Asyrii. Gdzie jest Asyria? Jaka jest stolica Asyrii? Niniwa. Jak tylko powiem Niniwa, kto przychodzi mi na myśl? Jonasz i wieloryb, oto historia Jonasza i wieloryba. Udają się więc do Asyrii w 722 pne, do królestwa północnego, dziesięć plemion z północy zostaje przeciągniętych do Niniwy i rozproszonych po całym świecie. Jak długo te dziesięć plemion było rozproszonych? Czy są rozproszeni do dziś? Powiedz mi, gdzie mieszka większość Żydów na tym świecie? Nowy Jork. Taka jest szczerza prawda. Więc gdzie mieszka druga połowa z nich? W Izraelu, a tak przy okazji, czy na horyzoncie są duże problemy z życiem w Izraelu? Czy zamierzacie zobaczyć, a przy okazji, ja nie jestem takim wielkim prorokiem, zamierzam przejść tutaj. Chcę tylko powiedzieć, czy Izrael będzie miał kłopoty w ciągu najbliższych czterech lat tutaj? Czy są teraz ludzie, którzy rozwijają broń? I czy właśnie otworzyli tę elektrownię jądrową w Iranie, 60 watów mocy, i czy wkrótce zwiększą tę elektrownię jądrową do 1000 megawatów? Już teraz produkuje. Tylko co to było, 2 dni temu, że właśnie to ogłosili? Iran produkuje materiały nuklearne. Pytanie, czy powiedzieli już, że są za całkowitym unicestwieniem Izraela [ich słowa]? Obawiam się, że zobaczysz to podczas pobytu w Gordonie tutaj. Zobaczysz, że coś takiego się stanie. Nawiasem mówiąc, nie tylko to zmyślam. Jak mam to powiedzieć, naprawdę lubię studiować te rzeczy i jest naprawdę, naprawdę źle. Nie wiem, przypuszczam, że zobaczysz, jak Bóg robi rzeczy, które są niewiarygodne. Bo czy Bóg pozwoli, by Jego lud został całkowicie zniszczony? Nie, więc będzie coś spektakularnego. Nie wiem, przypuszczam, pozwól mi wysiąść, to wszystko było przypuszczeniem. To wszystko było domysłem, rozumiesz to? Ale czy północne plemiona są rozproszone po dziś dzień?

Czy Biblia mówi, że plemiona północne zostaną ponownie zgromadzone? Czy po prawie 3000 latach plemiona żydowskie zostały ponownie zebrane? Biblia przepowiedziała, że oni zostaną zebrani z powrotem i z pewnością tak się stało. W 1948 roku trzeba było czekać na to kilka tysięcy lat. Czy słowo Boże jest bez skazy? Czy spełni się to, co powiedział Bóg? I musiał czekać 2000 lat. Przy okazji, czy możesz mi opowiedzieć o innym kraju, który był rozproszony przez 2000 lat i wrócił, by znów być

krajem? Powiedz mi jeszcze jedno, proszę? W ilu krajach to zrobiliśmy? Izrael. Czy któryś z nich ożywił również martwy język? Ani jeden, z wyjątkiem Izraela.

Więc co dzieje się dalej, teraz północne królestwo zostało zabrane do Asyrii, 722 pne, południowe królestwo Judy. O co chodzi z południowym królestwem Judy? Jej stolica znajduje się w Jerozolimie, aw 586 pne wkraczają Babilończycy i niszczą Pierwszą Świątynię w 586. Kto zbudował tę świątynię? Salomon. Salomon buduje świątynię tuż po 1000 roku pne W 586 roku wkraczają Babilończycy. Czy całkowicie, absolutnie zrównują świątynię? Całkowicie, absolutnie zrównali Świątynię z ziemią. Opuszczają arkę, to morze, to wielkie, olbrzymie morze z brązu, pocięli je na kawałki i całość jest całkowicie wyrównana. Idą na wygnanie do Babilonu. Swoją drogą, kto jedzie do Babilonu? Jak nazywał się facet, który lubił lwy i jaskinie? Daniel, Szadrach, Ezechiel i wszystko, co dzieje się w Babilonie.

A tak przy okazji, czy prorok Jeremiasz powiedział im, że jadą do Babilonu? Czy Jeremiasz powiedział im również, że będą tam tylko przez 70 lat? I zgadnijcie, co się dzieje? Po 70 latach w Babilonie oni wracają, powrót. Ezdrasz, Nehemiasz i Estera, macie historie o wielkim powrocie. Żydzi zostają uwolnieni z Babilonu i powrócili do kraju. Nehemiasz buduje mury, a niektórzy z nich budują Drugą Świątynię. Dlaczego Druga Świątynia jest ważna? Pierwsza Świątynia zostaje zniszczona, druga Świątynia zostaje zbudowana. Dlaczego Druga Świątynia jest tak ważna? Kto wchodzi do Drugiej Świątyni? Jezus. To jest Świątynia, ci faceci są zaangażowani w budowę Drugiej Świątyni. Jezus wejdzie w to, zniszczy tę świątynię, a za ile dni? On to wskrzesi za trzy dni, to jest Jezus. Wreszcie Malachiasz, w 400 rpne, kończy Stary Testament w 400 rpne

Co się dzieje między 400 pne a zerem z Jezusem? Tak, wtedy powstały apokryfy. Więc jeśli chcesz dowiedzieć się, co wydarzyło się w ciągu tych 400 lat, przeczytaj coś w rodzaju 1 i 2 Księgi Machabejskiej, opowiadają historię tego okresu. Ale Stary Testament kończy się na Malachiaszu 400 pne

A ty mówisz, Hildebrandt, co na ten kurs musimy wiedzieć? To naprawdę trudne; co ty wiesz trzy daty do tej pory. Trzy daty: Abraham 2000 pne, Dawid 1000 pne,

Malachiasz 400 pne Czy to trudne? 2000, 1000, 400 p.n.e. i to daje wam rodzaj ram dla Starego Testamentu.

Stworzenie [76:09-79:30]

A teraz pozwólcie, że przedstawię tę inną rzecz dotyczącą tworzenia. Stworzenie, czyli co? Czy ma znaczenie, czy świat został stworzony, czy też całość jest tylko procesem ewolucji? Czy ma znaczenie, czy świat został stworzony, czy dopiero się rozwinął? Czy to robi różnicę? Odpowiedź brzmi: tak, to wielka rzecz.

Czy Bóg mógł wykorzystać procesy ewolucyjne do osiągnięcia swoich celów? Tak, mógł. Czy jest wielka debata? Czy są ludzie, którzy są kreacjonistami i mówią, że Bóg stworzył wam -bam i wszystko zostało stworzone dokładnie tak, jak było? Czy inni ludzie sugerują więcej procesów ewolucyjnych, jak ja patrzę na niektórych z was, niektórzy mają niebieskie oczy, niektórzy mają brązowe oczy, niektórzy z was mają różne kolory. Pytanie, czy rozwinęło się to z czasem, na przykład różne kolory oczu? Na ile ewolucji pozwalasz? Czy są chrześcijanie, którzy wierzą, że Bóg stworzył, ale wykorzystali ewolucję jako proces na wielką skalę? Tak, niektórzy idą tą drogą. Inni ludzie są czymś więcej, wiesz, Bóg stworzył, stworzył, stworzył, i to było to i zostało zrobione coś w rodzaju rzeczy. Więc tak naprawdę odbywa się ta wielka debata w kościele chrześcijańskim. A tak przy okazji, czy w Gordon College w ogóle prowadzimy debatę na temat tego, jak bardzo i jak skaluje się procesy ewolucyjne w ramach niektórych z tych dyskusji lub poza nimi.

Jak to wpływa na twój światopogląd? Jak to wpływa na twój światopogląd? Podoba mi się to słowo weltanschauung. Dobra, to niemieckie słowo, które oznacza „światopogląd”. Jeśli postrzegasz siebie jako stworzonego na obraz Boga, czy to bardzo różni się od „Właśnie wyewoluowałem z małp”. To znaczy, wpływa na twój światopogląd. Dlaczego Biblia nie może mówić o procesach ewolucyjnych? Procesy ewolucyjne, kiedy w ogóle mówiono o tych rzeczach? To było w XIX wieku, prawda? Jak ten facet ma na imię? Tak, Karola Darwina. Innymi słowy, chcę powiedzieć, że w Biblii nie ma procesu ewolucyjnego, ponieważ oni nie mieli o tym pojęcia. Zostały one

opracowane w XIX i XX wieku. Tak, możliwe, że Bóg powiedział im więcej rzeczy niż to, co wiemy teraz. Mamy tylko Biblię, Bóg mógł pokazać Mojżeszowi znacznie więcej. Muszę się przejść, tutaj. Boże postępowanie z Mojżeszem. Czy Bóg rozmawiał z Mojżeszem twarzą w twarz? I Bóg mówi Mojżeszowi, w porządku pierwszego dnia, zrobiłem to. Zastanawiam się, czy puścił wideo w 3D, a Bóg powiedział: „Okej, patrz na tego Mojżesza, oto co zrobiłem. Uchwyciliśmy to na ekranie”. Teraz rozumiesz, że to wszystko zmyśliłem, ale chcę przez to powiedzieć, że to, co on robi, jest naprawdę dobre. Czy to możliwe, że Mojżesz wiedział więcej, niż pokazał mu Bóg? Więcej niż to, co napisał? Postawiłbym na to swój dom, tak. Ale teraz nie wiem, co mu pokazał i jak to zrobił, ale to naprawdę słuszna uwaga.

Wiek Ziemi [79:30-80:25]

Ile według Biblii ma lat Ziemia? To naprawdę ważne pytanie. Przeczytaliście teraz Księgę Rodzaju od 1 do 11. Ile lat według Biblii ma Ziemia? Czy ktoś ma wierszyk na ten temat? Podaj mi proszę jeden wers? Przepraszam, to jest quiz, czy czytałeś Księgę Rodzaju od 1 do 11? Ile lat według Biblii ma Ziemia? Siedem dni mówi, że to była dobra odpowiedź. Czy Biblia mówi ci, ile lat ma Ziemia? Czy w całej Biblii jest jakiś werset, który o tym mówi? Zero, nie występuje. Czy na podstawie Biblii wiemy, ile lat ma ziemia? Tego nie wiemy. Biblia nie mówi. Swoją drogą, czy to bardzo ważne wyznaczenie? W całej Biblii nie ma wersetu, który mówi, ile lat ma ziemia. Więc jest to bardzo ważny punkt do zejścia.

Rodzaju 1:1 i 1:2 [80:26-81:38]

Teraz, to, co chciałbym zrobić następnym razem, to przejść i spojrzeć na związek między Księgą Rodzaju 1:1 a Księgą Rodzaju 1:2. „Na początku Bóg stworzył” co? — „niebiosów i ziemię. A ziemia była” czym? — „bezkształtna i pusta, a ciemność była nad powierzchnią otchłani”. Jaki jest związek Księgi Rodzaju 1:1 z Księgą Rodzaju 1:2? Przyjrzymy się trzem różnym sposobom radzenia sobie z tym, a następnie implikacjom dla dinozaurów, Szatana i Wielkiej Stopy, omówimy to. A teraz Biblioteki. Wszyscy w górę. Musimy dokończyć te Biblioteki dla was, więc powtórzmy to tutaj kilka razy.

Przepisywane przez Brittney Mattioli
Z grubsza zredagowany przez Teda Hildebrandta